

nébih *kerekasztal*

Egyszer használatos műanyag csomagolóanyagok betiltása

A SUP irányelv csomagolási szemszögből

Nagy Miklós
főtitkár

Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség

Tenger gyümölcsei szendvics

A SUP irányelv elsődleges célja a műanyag hulladékok élővizekben való további előfordulásának megelőzése.

Események időrendi áttekintése

2019. május: megjelenik a SUP irányelv – többnyire 2021. július 3-i életbe léptetéssel
2019. december: berobban a Covid okozta világjárvány
2020. február: a Miniszterelnök bejelenti az egyszer használatos műanyagok betiltását (Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv)
2020. tavasz: az egyszer használatos műanyagok csomagolószerek iránt világszerte megnő az igény
2020. július: a magyar SUP kormányrendelet notifikációra kerül – azt is tiltja amit az EU irányelv nem, ezért a folyamat hosszabb lesz – *zavar keletkezik*
2020. december: fél évet késik az EU által ígért SUP értelmezési útmutató – *kiterjeszti a hatályt*
2020. december: fél évet késik az EU jelölési rendelet, azonnal javítják, de csak 2021 márciusában jelenik meg a végleges változat
2021. január 4.: letelik a magyar SUP kormányrendelet notifikációs időszaka
2021. Q1: tombol a Covid harmadik hulláma
2021. 03. 25.: még mindig nem jelent meg a magyar SUP kormányrendelet
2021. 07. 01. (03.): első intézkedések hatályba lépése (gyakorlati alkalmazásba vétel)

Egyes, kiválasztott, egyszer használatos műanyagtermékek irányelvének tárgyi hatálya

10+1 kiválasztott termékkör (tárgyi hatály)	Intézkedések						
	Fogyasztás korlátozás	Forgalomba hozatali korlátozás	Terméktervezési követelmények	Jelölési követelmények	EPR rendszer	Szelektív gyűjtés	Szemlélet- formálás
Csomagolóeszközök	X	x – PS hab			X		X
Italos poharak	X	x – HU műanyag egységesen			X		X
Fültisztító pálcikák		X					
Evőeszközök, tányérok, szívósálak, keverők		X					
Léggömb szára		X					
Léggömb				X	X		X
Csomagolóanyagok					X		X
Italos palackok záróeleme, fedőfólia			X		X		X
Italos palackok		x – PS hab	X		X	X	X
Dohányfilterek					X		X
Nedves törülőkendők				X	X		X
Higiéniai kendők				X			X
Könnyű műanyag zacskók	X	x – HU 15-50 µm nem lebomló			X		X
Halászhálók					X		X

Egyes, egyszer használatos csomagolási célú műanyagtermékek

Csomagolószer termékör (tárgyi hatály)	Intézkedések						
	Fogyasztás korlátozás	Forgalomba hozatali korlátozás	Terméktervezési követelmények	Jelölési követelmények	EPR rendszer	Szelektív gyűjtés	Szemlélet- formálás
Csomagolóeszközök	X	x – PS hab			X		X
Italos poharak	X	x – HU műanyag egységesen		X	X		X
Csomagolóanyagok					X		X
Italos palackok záróeleme, fedőfólia			X		X		X
Italos palackok		x – PS hab	X		X	X	X
Könnyű műanyag zacskók	X	x – HU: 15-50 µm nem lebomló			X		X

Magyarország műanyag csomagolószer-felhasználásának kb. 13%-át, PET palackok nélkül 1%-át érinti.

Termékkör (tárgyi hatály)	Intézkedések						
	Fogyasztás korlátozás	Forgalomba hozatali korlátozás	Terméktervezési követelmények	Jelölési követelmények	EPR rendszer	Szelektív gyűjtés	Szemlélet- formálás
Csomagolóeszközök	X	x – PS hab			X		X

Fotó: cleaneating.hu

Az egyszer használatos műanyagtermékek fogalma úgy kezdődik, hogy:

... olyan termék, amely teljes egészében vagy részben műanyagból készült, ...

... beleértve a biológiailag lebontható műanyagokat és kivéve a kémiaailag nem módosított természetes polimereket ..

Tiltás – korlátozás

- tiltás csak az expandált polisztirol dobozokra lép életbe, azonos funkció teljesítésére **van alternatíva**
- a hasonló célra szánt egyéb műanyag(-ot tartalmazó) ételtartó dobozoknál 2026-ra kell a 2022. évi bázishoz képest csökkenést elérni

Termékkör (tárgyi hatály)	Intézkedések						
	Fogyasztás korlátozás	Forgalomba hozatali korlátozás	Terméktervezési követelmények	Jelölési követelmények	EPR rendszer	Szelektív gyűjtés	Szemlélet- formálás
Italos poharak	X	x – HU műanyag egységesen		X	X		X

Tiltás

- EU szinten csak az expanadált polisztirol italos poharak kerültek betiltásra – **alternatívája lenne**, de ...
- hazai szinten minden műanyagot tartalmazó italos pohár betiltásra kerül – köztük a műanyagbevonatos papírpoharak is – **nincs alternatíva!** – sportesemények, Sziget fesztivál, egyéb tömegrendezvények?????
- ha marad a tiltás, a jelölési követelményeket csak az exporttermékekre kell alkalmazni – nincs elég idő a felkészülésre
- darabonkénti jelölés címkével az átmeneti idő alatt – és a higiénia?

Termékkör (tárgyi hatály)	Intézkedések						
	Fogyasztás korlátozás	Forgalomba hozatali korlátozás	Terméktervezési követelmények	Jelölési követelmények	EPR rendszer	Szelektív gyűjtés	Szemlélet- formálás
Csomagolóanyagok					X		X

Flexibilis anyagból készült zacskók vagy csomagolások olyan **élelmiszerek** tárolására, amelyeket a zacskóból vagy csomagolásból **készételként** történő azonnali fogyasztásra szánnak;

Túlterjeszkedés

A SUP értelmező útmutató szerint minden olyan egyadagos csomagolású élelmiszer, amelyet a csomagolásból fogyasztunk el, a szabályozás alá tartozik.

Termékkör (tárgyi hatály)	Intézkedések						
	Fogyasztás korlátozás	Forgalomba hozatali korlátozás	Terméktervezési követelmények	Jelölési követelmények	EPR rendszer	Szelektív gyűjtés	Szemlélet- formálás
Italos palackok záróeleme, fedőfólia			X		X		X
Italos palackok		x – PS hab	X		X	X	X

Terméktervezési követelmények

- a palack testéről akaratlanul el nem távolítható záróelem alkalmazásának előírása (2024. 07. 03-tól)
- kötelező másodnyersanyag felhasználása (2025-től 25%, 2030-tól 30%)
- EPR és szelektív gyűjtés (visszaváltási rendszer) hazai rendelkezéseinek részletei még nem ismertek

Termékkör (tárgyi hatály)	Intézkedések						
	Fogyasztás korlátozás	Forgalomba hozatali korlátozás	Terméktervezési követelmények	Jelölési követelmények	EPR rendszer	Szelektív gyűjtés	Szemlélet- formálás
Könnyű műanyag zacskók	X	X - HU: 15-50 µm nem lebomló			X		X

Műanyag hordtasakok

- a kategorikus tiltást sikerült elkerülni
- **nincs fenntartható és az élelmiszer-vesztés növekedését nem okozó alternatíva** az ömlesztett áruk áruházi helybeni csomagolásához
- könnyű műanyag hordtasak csökkentési cél: 40 db/fő/év 2025. év végéig
- a 15-50 µm falvastagsággal hordtasakok csak biológiailag lebontható anyagból készülhetnek

Összefoglalás

- Méltatlan, hogy a jogalkotó egy európai rendeletet és a nagyon várt értelmezési útmutatót – a saját maga által meghatározotthoz képest – fél-fél év késéssel mutatta be, de a kötelezettektől a járványhelyzet immár harmadik hullámának tombolása közepette is a 2021. július 3-i alkalmazási határidő betartását követeli meg;
- A jogalkotók nem veszik figyelembe az egyszer használatos műanyag csomagolószereknek a járványhelyzet elleni védekezésben betöltött fontos szerepét – jelen helyzetben az irányelv alkalmazásának Uniós szintű felfüggesztésére lenne szükség;
- Élelmiszerbiztonsági szempontból komoly kihívást jelent a másodnyersanyagok felhasználásának jogi úton való előírása, ami az élelmiszeripari célra gyártott műanyag csomagolószerek migrációs jellemzőinek fokozottabb nyomon követését igényli majd;

Köszönöm a figyelmüket!

www.csaosz.hu